

Raport de activitate al Asociației pentru Politica Externă (APE)

Perioada de raportare: Ianuarie – Decembrie 2021

1. Activitatea de cercetare a APE

În perioada de raportare, APE a întreprins următoarele activități în conformitate cu obiectivele sale:

- Elaborarea și publicarea a 12 buletine lunare de sinteze și dezbateri de politică externă publicate și distribuite electronic către peste 1000 de abonați, reprezentând diferite grupuri țintă;
- Elaborarea și publicarea a 12 analize și studii privind politica externă a SUA și relațiile SUA-Moldova după alegerile prezidențiale din 2020; Sprijinul României pentru agenda pro-europeană a Moldovei; Parteneriatul strategic România-Moldova; Moldova și agenda Parteneriatului Estic; relațiile China-Georgia și China-Belarus; Politica externă a Republicii Moldova după alegerile prezidențiale din 2020; conflictul transnistrean; securitatea cibernetică a Republicii Moldova; contracararea amenințărilor hibride din Moldova; Dinamica și provocările securității în Moldova (Anexa 1);
- Înregistrarea și publicarea a peste 24 de interviuri și comentarii cu experții și membrii APE pentru mass-media locală/străină și în cadrul la APE Live (Anexa 1);
- Participare în peste 10 de conferințe, mese rotunde și dezbateri naționale și internaționale, majoritatea fiind online, cu excepția unui program realizat în Ucraina (Anexa 1);
- Menținerea și actualizarea regulată a site-ului APE (www.ape.md), care conține studii, publicații și comentarii, precum și comunicate de presă cu privire la evenimentele organizate de APE;
- Actualizarea paginii de Facebook APE (<https://www.facebook.com/ape.md>), unde experții APE distribuie scurtă informație despre materialele analitice și studiile elaborate, interviurile acordate, proiecte realizate, comunicate de presă, precum și materiale media de la evenimentele desfășurate, la fel, pentru menținerea comunicării cu grupul țintă a Asociației;
- Actualizarea paginii de Twitter APE (<https://twitter.com/APEMOLDOVA>) cu cele mai relevante informații despre activitățile realizate, de asemenea, menținerea contactelor cu experți, oficiali naționali și internaționali;
- Lansarea, menținerea și actualizarea regulată a site-ului EaP Security Forum <https://www.eapsecurityforum.md/>, care conține policy brief-uri, analize lunare și știri regionale, dezvoltate și cercetate în cadrul proiectului EaP Security Forum.

2. Activitatea de implementare a proiectelor:

1. Proiect: “Dezvoltarea Societății Civile la nivel local în Republica Moldova (2019-2021)”/ EU, KAS

Proiectul își propune să contribuie la dezvoltarea angajamentului civic și a societății civile din diferite regiuni ale Republicii Moldovei implicate activ în procesul decizional și elaborarea politicilor publice, care promovează și monitorizează transparența și responsabilitatea instituțiilor

publice, inclusiv implementarea Acordului de Asociere dintre Uniunea Europeană și Republica Moldova. În cadrul acestui proiect, APE a obținut următoarele rezultate:

- subgrantarea a 26 OSC-uri (OSC locale și regionale), fiind implementate 30 de proiecte (4 proiecte naționale, 19 proiecte regionale și 7 inițiative civice) în regiunea Centru a Moldovei, ajungând la peste 500 de beneficiari direcți, și peste 10 mii indirecti; au fost elaborate zeci de strategii, documente, planuri de acțiune și alte documente importante, iar unele dintre ele fiind adoptate de autoritățile locale;
- a oferit suport, mentorat și coaching OSC-urilor în domeniul managementului proiectelor și bugetului, comunicare publică conform cerințelor programului;
- a contribuit la facilitarea parteneriatelor cu părțile interesate relevante;
- a contribuit la crearea unei rețele de OSC-uri în diferite domenii de activitate.

2. Forumul de securitate a Parteneriatului Estic (Georgia, Moldova Ukraine) / KAS, <https://www.eapsecurityforum.md/>

Scopul proiectului a constituit în sporirea cooperării dintre societatea civilă și instituțiile guvernamentale în vederea consolidării rezilienței în materie de securitate a Georgiei, Moldovei și Ucrainei (Trio-ul Asociat) pe subiecte de securitate cibernetică, combaterea amenințărilor hibride și creșterea capacităților naționale de apărare. Prin urmare, au fost realizate următoarele activități:

- realizarea a 3 buletine de securitate bilunare, intitulate „Association Trio Security Monitor”, fiind reflectate și analizate principalele evoluții, tendințe, probleme la toate nivelurile cu impact asupra țărilor vizate;
- elaborarea a 9 lucrări analitice privind reforma serviciului de informații și securitate, consolidarea securității cibernetice și combaterea amenințărilor hibride din Georgia, Moldova și Ucraina;
- prezentarea și lansarea oficială a buletinelor de securitate și a materialelor analitice;
- constituirea unei rețele de experți în domeniul securității;
- grupul țintă: reprezentanți ai organizațiilor societății civile, oficiali de stat din domeniul securității și apărării, think-tank-uri, comunități de experți, mediul academic, instituții media, organizații internaționale străine și corpuri diplomatice acreditate în Moldova, Georgia și Ucraina, de asemenea, instituțiile de învățământ superior și studenții;
- problema abordată în cadrul proiectului a prezentat un interes sport în rândul diferitor categorii ale grupului țintă, în special instituțiile statului (Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Ministerul Apărării, Serviciul de Securitate și Informații, Biroul politici de reintegrare etc.), corpul diplomatic străin (de ex. , România, Estonia, Republica Cehă, Ungaria etc.), precum și comunitatea de experți, organizațiile societății civile, grupurile de reflecție, mediul academic etc., prin participarea la prezentările online ale materialelor analitice, solicitarea formatul electronic al acestor lucrări și alte expertize
- a fost creată identitatea vizuală a proiectului: un logo oficial împreună cu o pagină web: <https://www.eapsecurityforum.md/> și pagini oficiale pe cele mai populare rețele de socializare precum Twitter: https://twitter.com/EaP_Sec_Forum și Facebook: <https://www.facebook.com/eapsecforum> . Acest lucru a permis publicarea materialelor analitice pertinente, inclusiv documente oficiale importante, strategii, reforme, proiecte legislative etc. ale Georgiei, Moldovei și Ucrainei în domeniul apărării și securității. Utilizarea

acestor instrumente de comunicare digitală permite opiniei publice să acceseze cu ușurință ultimele informații, expertize și evaluări pe astfel de subiecte sensibile.

3. Consolidarea rezilienței pentru vecinătatea de est/ Global Network of Women Peacebuilders (GNWP), UK Foreign, Commonwealth and Development Office

Ca parte a eforturilor continue ale GNWP de a implementa eficient UNSCR 1325 și rezoluțiile de sprijin privind Femei, Pace și Securitate (WPS), precum și Tineri, Pace și Securitate (YPS), APE a elaborat un raport detaliat cu privire la factorii cheie ai conflictului și insecurității, a efectuat o analiză intersectorială a modului în care inegalitatea de gen și discriminarea împotriva grupurilor minoritare se intersectează cu conflictul. În acest scop, au fost realizate 17 interviuri cu diferite părți interesate și un focus grup cu femei din autonomia Găgăuzia. De asemenea, a fost realizată o cartografiere a OSC-urilor în domeniul problemei de gen, inițiative de consolidare a păcii, minorități și drepturile omului, precum și o analiză a fundațiilor existente sau a surselor disponibile, cu scopul de a obține o mai bună înțelegere a nevoilor și barierelor OSC-urilor din Moldova.

4. „Speranta”- Școala de tinere femei lideri de pe ambele maluri ale râului Nistru/ Departamentul de Stat al SUA

Scopul principal al proiectului a fost de a recruta și dezvolta o rețea de tinere de pe ambele maluri ale Nistrului și de a le împuternici să preia rolul de lider în viața politică, socială și economică a Republicii Moldova. Proiectul a fost implementat în parteneriat cu Centrul de Rezonanță (ONG din stânga Nistrului) și Centrul American de la Chișinău.

Proiectul a recrutat 34 de tinere de pe ambele maluri ale Nistrului și le-a oferit cunoștințe teoretice extinse și abilități practice în domeniul liderismului, comunicare și negociere, precum și mentorship individual cu privire la parcursul lor profesional și rolul de lider. În total, 30 de tinere au absolvit Școala Speranța și au primit Certificatul de Finalizare. Participantele au avut ocazia să interacționeze cu lidere proeminente și femei de afaceri din țară, prin care au efectuat un schimb din experiența lor profesională și personală, precum și din stilul lor de conducere.

La sfârșitul programului, fiecare participantă a elaborat un plan de îmbunătățire a carierei profesionale și de liderism. Pe durata proiectului, formatorii au oferit participanților mentorship individual pentru a-și autoevalua competențele de conducere, abilitățile și capacitățile de comunicare. Experții au dezvoltat și implementat curriculum „Femeile în leadership”, care va servi drept ghid pentru viitoarele seminarii în instruirea privind leadership-ul femeilor.

Au fost create cinci clipuri video tematice „Inspiring Women Leadership”, care au fost distribuite pe rețelele de socializare și vor încuraja alte femei să preia conducerea în comunitatea lor.

4. Contribuția societății civile la dezvoltarea Parteneriatului Strategic România - Republica Moldova pentru integrarea europeană a Republicii Moldova, BST/GMF

Scopul proiectului a fost realizarea unei evaluări exhaustive și independente a Parteneriatului Strategic dintre România și Republica Moldova, precum și să elaboreze o foaie de parcurs care să evidențieze domeniile strategice de cooperare dintre aceste două state prin care se solicită eforturi pe termen mediu și lung în vederea dezvoltării reformelor și susținerii parcursului european al Republicii Moldova. Proiectul a fost implementat de APE în parteneriat cu CRPE, un think-tank binecunoscut din România.

Experții proiectului atât de la APE, cât și de la CRPE au realizat o serie de interviuri structurate și întâlniri cu experți și oficiali de nivel înalt din România și Republica Moldova, precum și diplomați și experți cu experiență relevantă în domeniul proiectelor și programelor derulate în cadrul Parteneriatului Strategic. A fost organizat un eveniment public în format online din cauza restricțiilor pandemice. Datorită interesului sporit exprimat de ambele părți față de primul raport de evaluare a Parteneriatului Strategic, care prezintă principalele constatări și recomandări pentru a maximiza impactul relației speciale dintre aceste două țări, a fost elaborată o scurtă analiză după ședința comună a guvernelor de la Chișinău și București, care analizează noile angajamente în cadrul unor proiecte și programe vechi – noi ținând cont de mediul politic favorabil din ambele țări.

3. Obiective de viitor și provocări

În perioada următoare, APE își va continua să-și concentreze activitatea pe următoarele obiective cheie:

1. Susținerea integrării europene a Republicii Moldova:

- Asistarea instituțiilor guvernamentale în atingerea obiectivelor de integrare europeană a Republicii Moldova. APE va realiza acest obiectiv prin monitorizare constructivă, contribuții de expertiză și parteneriate de proiect (cooperarea cu Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Ministerul de Interne, Ministerul Apărării și alte instituții de stat relevante etc.);
- Efectuarea cercetărilor privind formele de cooperare al Parteneriatului Estic și evoluțiile ulterioare pentru țările Parteneriatului Estic, în special pentru Moldova. În acest scop, APE va continua proiectul EaP Security Forum implementat pe parcursul anului 2021. Proiectul și-a concentrat activitățile pe trei dimensiuni principale de securitate: îmbunătățirea securității cibernetice, asigurarea reformei serviciilor informaționale și combaterea amenințărilor hibride și consolidarea capacităților naționale de apărare, dar noul proiect propunerea va urma un concept revizuit și actualizat, cu domeniile sale de politici de securitate extinse substanțial pentru a acoperi noile priorități de pe agenda Parteneriatului Estic și tendințele și provocările globale în materie de securitate;
- Contribuirea la elaborarea buletinului lunar de Sinteze și dezbateri de politică externă, împreună cu FES;
- Elaborarea lunară a comentariilor și analizelor privind evenimentele interne și politicile externe, buna guvernare și afacerile europene, precum și probleme de securitate și apărare, în limba engleză, română și rusă; În anul viitor, APE își va extinde activitățile de cercetare și de proiect pentru a include și mai multe probleme/subiecte de securitate și va colabora cu ONG-uri străine din Ucraina, Georgia și România;
- Participarea la activitățile organizate în cadrul Platformei Societății Civile în Sectorul de Securitate și Apărare;

- Continuarea formatului de discuții și dezbateri privind integrarea europeană, securitatea și politica externă a Republicii Moldova prin APE Live și evenimentele și discuțiile publice organizate în cadrul proiectului EaP Security Forum;
  - Creșterea gradului de conștientizare a societății moldovenești cu privire la provocările interne și externe ale integrării europene prin informare constantă și imparțială asupra modului în care este implementată agenda de reformă coordonată cu UE; APE va utiliza publicațiile, analizele și publicațiile pe care le va face, prezentările și evenimentele publice pe care e va organiza, precum și participarea și aparițiile în mass-media pentru a educa publicul, crește gradul de conștientizare a cetățenilor moldoveni și a-i informa cât mai bine despre aceste subiecte;
  - Îmbunătățirea comunicării atât a autorităților publice, cât și a experților neguvernamentali cu privire la subiecte ce țin de evoluțiile politicii externe a Republicii Moldova, provocările și opțiunile în asigurarea securității naționale, implicațiile dinamicii regionale în/securitate și alegerile de politică externă ale puterilor globale și partenerilor strategici ai Republicii Moldova. APE va dezvolta un proiect dedicat comunicării strategice/publice, în parteneriat cu o instituție media locală.
2. Facilitarea reglementării conflictului transnistrean:
- Promovarea măsurilor de consolidare a încrederii dintre R.Moldova și regiunea transnistreană la toate nivelurile: societatea civilă, comunitatea de afaceri, administrația locală;
  - Creșterea rolului societății civile în promovarea măsurilor de întărire a încrederii în regiunile de conflict din cadrul Parteneriatului Estic.
  - Efectuarea cercetărilor, elaborarea articolelor, analizelor scurte și a comentariilor la aceste subiecte pentru a atinge obiectivul dat.
3. Consolidarea rolului instituțiilor de resort și a altor entități în procesul de reformare a sectorului de apărare și securitate:
- Creșterea gradului de conștientizare a autorităților și a mass-media cu privire la rolul lor în promovarea și implementarea reformei sectorului de securitate ca parte a procesului de bună guvernare;
  - Oferirea unei platforme continue pentru discutarea agendei de securitate națională și creșterea gradului de conștientizare a publicului cu privire la subiectele legate de securitatea națională, regională și internațională. Continuarea dezvoltării și extinderii rețelei de experți în securitate asociați la APE prin Proiectul EaP Security Forum.
4. Consolidarea abilităților și capacităților personalului APE, precum și a procedurilor instituționale de comunicare și advocacy:
- Îmbunătățirea strategiei de comunicare a APE, cu accent pe sensibilizarea națională și internațională; elaborarea unei noi strategii de comunicare în conformitate cu tendințele și provocările emergente existente;
  - Îmbunătățirea abilităților analitice și de advocacy a personalului APE, precum și a cunoștințelor personalului privind metodologiile de cercetare pentru a asigura o activitate de cercetare, de elaborare a publicațiilor și recomandărilor de politici calitative. Promovarea în rândul personalului APE a informațiilor despre oportunități privind

accesarea instruirilor pe subiecte precum: comunicarea strategică, advocacy și leadership, fundraising, metode de cercetare (calitative și cantitative), modalități de elaborare a diferitor materiale analitice (ex. participarea la un curs online pe platforma Coursera/Udemy);

- Inițierea unui audit intern de management și audit financiar; Pregătirea tuturor documentelor interne necesare;
- Inițierea unui proces de rebranding și elaborarea unei strategii de relații publice;
- Diversificarea proiectelor și a surselor de finanțare/salarizare.

Pentru realizarea celor enumerate anterior, APE va întreprinde următoarele acțiuni în anul 2022:

- Elaborarea și publicarea a cel puțin 15 policy brief-uri privind provocările și perspectivele asocierii europene a Republicii Moldova; procesele de consolidare a încrederii în soluționarea transnistreană; reziliența informației; reforma sectorului de securitate; aspecte legate de drepturile omului; dezvoltarea rezilienței statale; relațiile de cooperare Moldova - Rusia, relațiile Moldova - SUA, relațiile Moldova - România, Moldova – Ucraina, relațiile Moldova – UE etc.;
- Continuarea activităților aferente produsului analitic „APE Live: Dezbateri de integrare europeană, securitate și politică externă” și proiectului EaP Security Forum (dezbateri publice, discuții și prezentări, organizate fie online, fie cu prezența fizică a participanților);
- Organizarea în jur de 5 discuții publice cu mediul academic și universitar (studenți, profesori) din toată Republica Moldova;
- Organizarea împreună cu FES a celei de-a 9-a ediție a Forumului anual de dezbateri privind integrarea europeană a Republicii Moldova, Chișinău, 2022;
- Elaborarea și obținerea finanțării a propunerilor de proiecte înaintate donatorilor în conformitate cu obiectivele APE.